

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Pasvalio rajono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)
Vietos plėtros strategija „2014 – 2020 m. Pasvalio rajono vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)
kvietimo Nr. 9

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS

1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ ((Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. balandžio 16 d. įsakymo Nr. 3D-288 redakcija (AR 2020-07-15)) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį ¹ , išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „ Kaimo verslų konkurencingumo didinimas “ veiklos srities „ Parama ne žemės ūkio verslų plėtrai “ Nr. LEADER-19.2-SAVA-6.1 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams.										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	0	-	1	1	-	1	6
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	0	-	1	2	-	2	1

¹ Vietos projekto kontrolės laikotarpis – laikotarpis nuo galutinio mokėjimo prašymo ir galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo vietos plėtros strategijos vykdytojui dienos iki paskutinio paramos išmokėjimo dienos ir trejų metų laikotarpis nuo paskutinio paramos vietos projekto, susijusio su investicijomis į infrastruktūrą, verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojui išmokėjimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi vietos projekto paraiškoje, jungtinės veiklos sutartyje ir (arba) vietos projekto vykdymo sutartyje nustatytų įsipareigojimų.

1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	0	-	1	1	-	1	5	☐	visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____
												☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. 6
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6A (veiklos įvairinimas, mažų įmonių kūrimas ir plėtojimas, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas).											
1.6.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	Stiprinti ekonominį kaimiškųjų vietovių potencialą, didinant smulkių ir vidutinių verslų konkurencingumą bei ekonominį gyvybingumą. Remti kaimo verslų plėtrą, siekiant kurti naujas ir išlaikyti esamas darbo vietas, tokiu būdu mažinant nedarbą, skurdą ir socialinę atskirtį kaime, gerinant gyvenimo kokybę. Priemonės veiklos sritim numatoma remti smulkias ir vidutines verslo įmones, užsiimančias ne žemės ūkio veikla, siekiant paskatinti jų plėtrą bei padidinti ekonominį konkurencingumą.											
1.7.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	- paramos turi būti prašoma vykdomai ekonominei veiklai arba papildomai naujai ekonominei veiklai plėtoti; - pagal veiklos sritį parama teikiama įvairiai ekonominei ne žemės ūkio veiklai, apimančiai produktų gamybą, apdorojimą, perdirbimą, įvairių paslaugų teikimą. Priemonės veiklos sritis skirta naujoms darbo vietoms kurti (naujos darbo vietos sąvoka pateikta VPS atrankos taisyklių 4 priedo „Kaimo vietovių VPS rengimo instrukcija“ 12.2 dalyje „VPS pasiekimų tikslo rodikliai (anglų k. „target“). Pareiškėjai, teikiantys paraišką, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.											
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	Galimi pareiškėjai: privatūs juridiniais asmenys, atitinkantys labai mažai, mažai ir vidutinei įmonei keliamus reikalavimus ir ūkininkai atitinkantys smulkiam ir vidutiniam ūkiui keliamus reikalavimus pagal veiklos ekonominį dydį (VED), registruoti Pasvalio rajone ir veiklą vykdančios VVG teritorijoje.											

		Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Partneriai negalimi.
1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	85 000,00 Eur.
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	85 000,00 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki • iki 70 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai vietos projektą teikia privatus juridinis asmuo, atitinkantis labai mažai įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims); • iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kai projektą teikia privatus juridinis asmuo ir ūkininkas, išskyrus asmenis, atitinkančius labai mažai įmonei keliamus reikalavimus. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti (pagal VP administravimo taisyklių 32 p.):	• pareiškėjo nuosavomis piniginėmis lėšomis; • pareiškėjo skolintomis lėšomis; • pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos; • gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu arba sąskaitų apmokėjimo būdu.
1.14.	Paramos lėšų išmokėjimo būdai (pagal VP administravimo taisyklių 153 p.):	• išlaidų kompensavimo; • išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu, kai avansas nėra EK tinkamos deklaruoti išlaidos (didžiausias galimas avanso dydis – iki 50 proc. nuo skirtos paramos vietos projektui įgyvendinti); • sąskaitų apmokėjimo.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.				
2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:				
Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Sukurtų naujų darbo vietų skaičius:	25	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškoje 4 skyriuje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“, Verslo plane 2.1.1. „Darbuotojų (etatų) skaičius“ pateiktą informaciją. Paraiškoje ir verslo plane būtina nurodyti konkretų darbo vietų (etatų) skaičių, intervalai negalimi. Papildomų dokumentų teikti nereikia. Už 0,5 etato darbo vietą balai nėra skiriami.	Sukurta (-os) ir išlaikoma (-os) darbo vieta (-os) projekto įgyvendinimo ir kontrolės metu tikrinama (-os) pagal pateiktą galutinę/metinę projekto ataskaitą, pateiktus dokumentus prie jos ir pagal Agentūros patikros vietoje ataskaitą. Pateikiami dokumentai prie ataskaitų: darbo sutarties (-čių) ir/arba ind. verslo liudijimo (-ų) už ataskaitinius metus kopija (-os) ir/arba individualios veiklos pažymos kopija, SODROS duomenis ir/arba kiti atitiktį šiam kriterijui pagrindžiantys dokumentai, žiniaraščiai.
1.1.	daugiau kaip 2 darbo vietos;	25		
1.2.	2 darbo vietos;	20		
1.3.	1 darbo vieta.	15		
2.	Įdarbinto asmens amžius:	25	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškoje 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją. Kai planuojama įdarbinti daugiau nei vieną asmenį, įdarbintų asmenų amžius turi atitikti tik vieną intervalą iš nurodytų	Tikrinama vietos projekto įgyvendinimo metu pagal pateiktą galutinę projekto ataskaitą ir pagal kartu pateiktą darbo sutartį/individualios veiklos pažymą/verslo liudijimą, kurioje matomas įdarbinto asmens amžius. Įdarbinto asmens amžius fiksuojamas įdarbinimo momentu (pagal pasirašytos darbo sutarties
2.1.	įdarbintas asmuo iki 29 m. (imtinai);	25		
2.2.	įdarbintas asmuo nuo 30 iki 40 m. (imtinai);	20		

			atrankos kriterijuje, skirtingi amžiaus intervalai negalimi.	datą arba individualios veiklos pažymos / verslo liudijimo datas).
3.	Pareiškėjo dydis (pagal Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymą). Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	25	Tikrinama pagal verslo plane 1 dalyje „Bendroji informacija“ 1.3.3 eil. nurodytą informaciją ir kartu su vietos projekto paraiška pateiktos Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos duomenis. Pareiškėjas vietos projekto paraiškos pateikimo metu turi atitikti labai mažai, mažai ar vidutinei įmonei keliamus reikalavimus, nurodytus Lietuvos Respublikos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.	Vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu atitiktis atrankos kriterijui nebus tikrinama.
3.1.	labai maža įmonė/smulkus ūkininkas (VED iki 7 999,00 Eur);	25		
3.1.	maža įmonė, vidutinė įmonė/vidutinis ūkininkas (VED nuo 8 000,00 iki 50 000,00 Eur));	20		
4.	Projekte numatoma darbuotojų darbo sąlygų gerinimas (darbuotojų darbo sąlygų gerinimas suprantamas, kaip projekto veikla nukreipta ne į įmonės pelno didinimą, o palankesnių darbo sąlygų kūrimą, pvz. darbuotojams skirtų dušų, persirengimo kambarių, virtuvėlės įrengimas ir kt.).	15	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškoje 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją. Pareiškėjas pasirenka vieną iš dviejų variantų: 1. poilsio ir maitinimo patalpos; 2. persirengimo ir sanitarinės patalpos. Darbuotojui darbo sąlygų gerinimas turi atitikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 501 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 550 redakcija) „Buities, sanitarinių ir higienos patalpų įrengimo reikalavimų aprašą“ (AR 2018-05-01/2023-10-31)	Tikrinama vietos projekto įgyvendinimo metu pagal vietos projekto galutinėje ataskaitoje pateiktus duomenis, pridedamus dokumentus (jei taikoma) ir Agentūros patikros vietoje ataskaitą.

5.	Pareiškėjas numato įdiegti inovacijas, naujas technologijas vykdomai veiklai.	10	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškoje 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją. Inovatyvumas vertinamas vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Inovatyvumo vertinimo metodika) (https://www.infolex.lt/ta/320618). Projektas pripažįstamas inovatyviu, kai jis atitinka bent vieną inovatyvumo vertinimo kriterijaus subkriterijų, nurodytą Inovatyvumo vertinimo metodikoje. Kartu su paraiška reikia pateikti laisvos formos raštą, jame nurodant kurį inovatyvumo vertinimo metodikos subkriterijų atitinka.	Tikrinama vietos projekto įgyvendinimo metu pagal galutinėje projekto ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte:
------	---

3.1.1.	planuojamos vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už 42 500,00 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau arba daugiau kaip viena darbo vieta (etatas), planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas <i>pro rata</i> principas (pvz., jeigu pagal VPS priemonę apskaičiuojama, kad planuojama vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 42 500,0 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 21 250,00 Eur, kai vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 1,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 1,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 63 750,00 Eur). Vertinamas santykis tarp VPS priemonės veiklos sričiai, pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal VPS priemonės veiklos sritį reikšmės;	
3.1.2.	tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos arba sprendimo skirti paramą dienos, kai paramos sutartys nesudaromos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje, FSA 1 priedas ir Verslo plane FSA 2 priedas); Pažymima , kad visos vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 1 d. Visais atvejais vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 mėnuo iki konkrečios VPS įgyvendinimo pabaigos.	
3.2.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:	
3.2.1.	trumpalaikio turto (naujų statybinių medžiagų) išlaidos, tik kai projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu;	
3.2.2.	finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigytas projektui įgyvendinti reikalingas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Jei įsigyjamoms teisės aktų nustatyta tvarka privalomos registruoti naujos transporto priemonės, kita įranga ir (arba) technika, nurodyta tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, 3.3.1. punkte, buvo įregistruota juridinio asmens, vykdančio šių transporto priemonių ar kitos įrangos ir (arba) technikos pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas (paramos gavėjas) turi pateikti to juridinio asmens raštu patvirtinimą, kad transporto priemonė ir (arba) kita įranga, ir (arba) technika nebuvo eksploatuota.	
3.4. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:		
I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.4.1.	Naujų prekių įsigijimo:	

3.3.1.1.	naujos technikos ir įrangos, skirtų vietos projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas vietos projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. papunktyje numatyta tvarka.
3.3.1.1.1	speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;	Svarbiausia atkreipti dėmesį, kad išlaidos turi būti pagrįstos 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų; bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje ; rinkos kainą įrodantys dokumentai turi būti su lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais ; komerciniai pasiūlymai, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašyti pareiškėjo vardu (juridinis – įmonės pavadinimais, fizinis – asmens vardas pavardė); jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galėti paraiškos teikimo datai ; komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti teikiančio tiekėjo (tinkamas ir el. parašas), išskyrus interneto nuotraukas.
3.3.1.1.2	vietos projektui įgyvendinti ir vietos projekte numatyta veiklai vykdyti būtina specializuota technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N ₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinų skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų;	Prašant paramos automobilio įsigijimui reikia pateikti tris skirtingų markių automobilių komercinius pasiūlymus. Turi būti pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų.
3.3.1.1.3	naujų statybinių medžiagų įsigijimas kai projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.	
3.4.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	vietos projekte numatyta veiklai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statybą, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas;	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. papunktyje numatyta tvarka.
3.3.2.2.	verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas. (Privažiavimo sklypo, kuriame	Svarbiausia atkreipti dėmesį, kad išlaidos turi būti pagrįstos 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų; bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti

	įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos).	pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; rinkos kainą įrodantys dokumentai turi būti su lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais; komerciniai pasiūlymai, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašyti pareiškėjo vardu (juridinis – įmonės pavadinimais, fizinis – asmens vardas pavardė); jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galėti paraiškos teikimo datai; komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti teikiančio tiekėjo (tinkamas ir el. parašas), išskyrus interneto nuotraukas. Turi būti pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų.
3.4.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (finansuojama bendrųjų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 (dešimt) proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų sumos be PVM (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias), bet neviršyti 3 000,00 Eur be PVM sumos. Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 4 000,00 Eur):	Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva). Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 papunktyje numatyta tvarka (pasirenkama alternatyva). Svarbiausia atkreipti dėmesį, kad išlaidos turi būti pagrįstos 3 (trimis) skirtingų darbų vykdytojų, prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų; bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių ar paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; rinkos kainą įrodantys dokumentai turi būti su lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametro) investicijos kainą lemiančiais parametrais; komerciniai pasiūlymai, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašyti pareiškėjo vardu (juridinis – įmonės pavadinimais, fizinis – asmens vardas pavardė); jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galėti paraiškos teikimo datai; komerciniai pasiūlymai turi būti pasirašyti teikiančio tiekėjo (tinkamas ir el. parašas), išskyrus interneto nuotraukas. Turi būti pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų. Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu,
3.3.3.1.	atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų (statinio techninis projektas/projektiniai pasiūlymai/bendrieji projektiniai dokumentai, ekspertizės, kadastriniai matavimai, topografinės nuotraukos ir kt.)	

	rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu;	turi būti pagrįstos, nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti, pagal konsultacijų turinį).
3.3.3.1.	vietos projekto viešinimo išlaidos.	Vietos projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“.
3.4.5.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA; 3.5.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis); 3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas); 3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos; 3.5.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos; 3.5.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos; 3.5.7. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos; 3.5.8. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos, išskyrus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktyje nurodytas išlaidas². Paramos gavėjas, siekdamas, kad trumpalaikis turtas būtų pripažintas tinkamomis finansuoti išlaidomis, jį turi sunaudoti vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu; 3.5.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte; 3.5.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);		

² Nuoroda į Vietos projektų administravimo taisyklių 27.3 papunktį pateikiama, jeigu FSA rengiamas VPS priemonei / veiklos sričiai, pagal kurią remiami mokymų arba veiklos projektai.

- 3.5.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projekto vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.5.12. išlaidos, nebūtinės vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.5.13. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;
- 3.5.14. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).
- 3.4.15. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;
- 3.4.16. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulonus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės;
- 3.4.17. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;
- 3.4.18. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų Pirkimų taisyklėse;
- 3.4.19. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;
- 3.4.20. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- 3.4.21. išlaidos, padengtos naudojant finansų inžinerijos priemones, finansuotas iš ES struktūrinių fondų lėšų, finansuojamos iš kitų nacionalinių programų, ES struktūrinių fondų, bet kurio kito ES ir (arba) tarptautinio fondo lėšų.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.		
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas (kai taikoma)

		(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	įmonė įregistruota Pasvalio r. ir projektas numatomas įgyvendinti Pasvalio r. VVG teritorijos kaimo vietovėje;	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškoje 2 dalyje „Vietos projekto įgyvendinimo vieta“ nurodytą adresą, pagal pareiškėjo (juridinio asmens) registracijos vietą, t.y. LR Juridinių asmenų registro išrašą kur nurodytas buveinės adresas.	Tikrinama projekto įgyvendinimo ir kontrolės metu pagal pateiktą galutinę/metinę ataskaitą, priedus prie jos ir pagal Agentūros patikros vietoje ataskaitas.
4.2.2.2.	pareiškėjas veiklą Pasvalio r. VVG teritorijoje vykdo ne mažiau negu 12 mėn.;	Tikrinama pagal LR Juridinių asmenų registro išrašą. Laikoma, kad pareiškėjas atitinka šį atrankos kriterijų, jei pareiškėjas ne mažiau kaip paskutinius 12 mėn. iki paraiškos pateikimo nepertraukiamai yra registruotas VVG teritorijoje. Atitiktis finansavimo sąlygai vertinama pagal LR Juridinių asmenų registro išrašą, gaunamas iš šios veiklos pajamas. Laikoma, kad pareiškėjas atitinka šį atrankos kriterijų, jei: 1. pareiškėjo – juridinio asmens pardavimo pajamos (išskyrus atvejus, kai vietos projekte numatyta apgyvendinimo veiklos plėtra) ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinių darbo užmokesčių dydžių (apskaičiuojama pagal ataskaitinių metų privačiojo sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinio darbo užmokesčio dydį, bruto) (vadovaujamas	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama vietos projekto paraiškos pateikimo dienai.

		Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis) (pateikiamas ataskaitinių metų finansinių ataskaitų rinkinys); 2. jeigu projekte numatyta apgyvendinimo veiklos (EVRK 55.1, 55.2 ir (arba) 55.9 grupės) plėtra, ataskaitiniais metais pareiškėjo pajamos iš apgyvendinimo veiklos turi būti ne mažesnės nei 12 minimalių mėnesinių algų suma. Jeigu pareiškėjas užsiima stovyklaviečių veikla (EVRK 55.3 grupė), ataskaitiniais metais pajamos iš stovyklaviečių veiklos turi sudaryti ne mažiau nei 6 minimalios mėnesinės algos dydžius. Pareiškėjo gautos pajamos apskaičiuojamos pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu). Pareiškėjo – juridinio asmens, kurį paramos paraiškos pateikimo metais įsteigė fizinis asmuo, iki tol veikęs pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, – atveju, vertinamos pagrindinio akcininko, vykdžiusio veiklą pagal verslo liudijimą ar individualios veiklos pažymą, gautos pajamos iš apgyvendinimo veiklos (jos turi būti deklaruotos Valstybinei mokesčių inspekcijai).	
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
4.2.3.1.	vietos projekto paraiškos pateikimo metu galima turėti preliminarą turto valdymo sutartį, o juridinį faktą įregistruoti iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos.		
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje.		
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	kai pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos: 1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti ekonominės veiklas, kurios remiamos pagal VPS. Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK), remiamų ekonominės veiklos rūšių sąrašas yra toks: „Remiamų veiklų sąrašas“ FSA 3 priedas.		
4.2.6.2.	jeigu vietos projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 2016 m. spalio 6 d. Komisijos		

	įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 2016/1821, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo I priedas;
4.2.6.3.	vietos projektas negali būti įgyvendinamas sodų bendrijos teritorijoje.
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte.
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“.
4.3.	Vietos projekto vykdytojo išipareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo išipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte.
4.3.3.	Papildomi vietos projekto vykdytojo išipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose:
4.3.3.1.	nekeisti paraiškos pateikimo metu nurodytos vietos projekto įgyvendinimo vietos;
4.3.3.2.	draudžiant motorines transporto priemones ir prie jų kabinamus priedus, savo lėšomis aprausti civilinės atsakomybės ir Kasko draudimu;
4.3.3.3.	užtikrinti, kad nekilnojamojo turto valdymo sutartis turi galioti ne trumpiau, kaip iki kontrolės laikotarpio pabaigos (jei taikoma);
4.3.3.4.	užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“;
4.3.3.5.	iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paraiškos pateikimo metu esančias darbo vietas;
4.3.3.6.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą (sudaryti balansą, pelno (nuostolių) ataskaitas) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;
4.3.3.7.	iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos, kaip nurodyta Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo (aktuali redakcija 2018-07-14);
4.3.3.8.	užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus (įsigytos mašinos ir elektrotechnikos gaminiai turi atitikti ES saugos reikalavimus, t. y. turėti ženklą CE);

4.3.3.9.	nuo paramos paraiškos pateikimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos pasikeitus Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“) (aktuali redakcija 2017-05-01) (toliau – Deklaracija), pateiktiems duomenims, ūkio subjektas (pareiškėjas – juridinis asmuo) įsipareigoja atnaujintą Deklaraciją per 10 darbo dienų pateikti Pasvalio rajono VVG ir Agentūrai;
4.3.3.10.	atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai, pareiškėjas turi užtikrinti projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu ir pasiekti iki kontrolės laikotarpio pabaigos paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;
4.3.3.11.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos (remiantis LR Žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 28 d. Nr. 3D – 560 įsakymu „Dėl galimai neteisėtų sąlygų, sukurtų siekiant gauti tiesiogines išmokas ir paramą už plotus pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, nustatymo metodika“;
4.3.3.12.	iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia;
4.3.3.13.	pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius;
4.3.3.14.	užtikrinti, kad ne vėliau kaip nuo projekto įgyvendinimo pabaigos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nekilnojamas turtas, kuriame vykdoma iš paramos lėšų finansuojama ekonominė veikla ir (arba) kuriame yra saugojamas iš paramos lėšų įgytas turtas, bus tinkamas ekonominei veiklai vykdyti ir (arba) turtui saugoti, t. y. turi būti užtikrinta tinkama nekilnojamojo turto būklė, įrengtos būtinos inžinerinės sistemos, užtikrintas pakankamas nekilnojamojo turto plotas;
4.3.3.15.	nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus. Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;
4.3.3.16.	ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Pasvalio rajono VVG ir Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus, įskaitant susijusių įmonių ir (arba) įmonių partnerių atsiradimą bei šeiminių padėties pasikeitimus (kai paramos prašo fizinis asmuo).

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos

dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	<u>1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u> 1.1. juridinio asmens statusą patvirtinantis dokumentai (įstatų arba kitų dokumentų, kuriuos įstatams prilygina LR Civilinis kodeksas, kopijos); 1.2. LR Juridinių asmenų registro išrašas; 1.3. smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos duomenys; 1.4. inovacijas įrodantys dokumentai (nuorodą į prekęs ar paslaugos analogą, seniūnijos raštas ar pažyma ir kt.); <u>2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u> 2.1. patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma); 2.2. įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti dokumentacija (teikiama tuo atveju, kai pareiškėjas iki vietos projekto pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas bendrąsias išlaidas). <u>3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u> 3.1. komerciniai pasiūlymai (<i>kaip nurodyta paraiškos 3.3. eilutės „Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:“ III stulpelyje „Galimas kainos pagrindimo būdas“</i>), interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „Print Screen“). 3.2. įsakymas dėl ilgalaikio turto vertės nustatymo (nuo kokios sumos pareiškėjo apskaitoje apskaičiuojamas ilgalaikis turtas). <u>4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo tinkamumą:</u> 4.1. pareiškėjo rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.); 4.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);
---	---

- 4.3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);
- 4.4. pajamų deklaracijos dokumentai (taikoma juridiniam asmeniui, kurį paramos paraiškos pateikimo metais įsteigė fizinis asmuo);
- 4.5. dokumentai, kuriuose patvirtinama, jog pareiškėjui atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai (jei reikia).

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

- 5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą);
- 5.2. statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Pridedami dokumentai“));
- 5.3. paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;
- 5.4. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas

teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“);

5.5. dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytoji suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.6. rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas);

5.7. visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausančią sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.8. juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra vienas fizinis asmuo;

5.9. praėjusių ir ataskaitinių metų (pasirinktinai) finansinės atskaitomybės dokumentai (kokio laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai bus reikalingi vertinant verslo gyvybingumą pasirenka pareiškėjas);

5.10. poveikio aplinkai įvertinimo dokumentai arba atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo (jei reikia).

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.pasvaliorvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.pasvaliorvvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų

	(bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos); 7.2. dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga, kai paskola suteikiama grynaisiais nuo 3000,00 Eur., ar bankinių pavedimu nuo 15000,00 Eur.) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis. 8. Kiti dokumentai: 8.1. įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas);
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Verslo planas“
- 3 priedas „Remiamų veiklų sąrašas“
- 4 priedas „Vienos įmonės deklaracija“

5 priedas „Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija“

Dėl projekto vertinimo Jūsų patogumui, kartu su visais dokumentais pateikti USB laikmenoje įrašytą Paraišką, Verslo planą ir deklaracijas.